

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۰۱ / ۲۹	باسمه تعالی	سؤالات شبه‌نهایی درس: علوم و فنون ادبی (۳)
زمان امتحان: ۷۵ دقیقه	آموزش و پرورش استان کرمانشاه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
تعداد صفحات: ۴ صفحه	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نام و نام خانوادگی:
تعداد سؤالات: ۳۰ سؤال	(نوبت صبح)	دانش‌آموزان سراسر استان در فروردین ۱۴۰۲

امام علی (ع) فرمود: کسی که با دانش خود به بیکار با جهل خویش برخیزد، به بالاترین خوشبختی می‌رسد.

ردیف	متن سؤالات صفحه اول	بارم
الف) تاریخ ادبیات: (۲ نمره)		
۱	درستی یا نادرستی هر یک از موارد زیر را تعیین کنید. الف) کتاب «خداوندنامه» از آثار «فتحعلی‌خان صبای کاشانی» پرچمدار دوره بازگشت ادبی است. ☐ ☐ ب) اولین «نمایشنامه» را در سال ۱۳۰۱ با نام «تهران مخوف» مرتضی مشفق کاظمی منتشر کرد. ☐ ☐	۰/۵ درست نادرست
۲	پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) احیا کننده نثر فارسی در دوره بیداری و «منشآت» مهم‌ترین اثر اوست. (قائم مقام فراهانی - علی اکبر دهخدا) ب) «نیما یوشیج» این منظومه را به عنوان بیانیه شعر نو منتشر کرد. (ققنوس - افسانه)	۰/۵
۳	نام روزنامه «میرزاده عشقی» که در آن به افشاگری اعمال پلید و مقاصد شوم رجال خائن می‌پرداخت، چیست؟ الف) نسیم شمال ☐ ب) صور اسرافیل ☐ ج) نوبهار ☐ د) قرن بیستم ☐	۰/۲۵
۴	«مهاجر کوچک» اثر «محمد رضا سرشار» در چه حوزه‌ای قرار می‌گیرد؟ الف) رمان ☐ ب) فیلم‌نامه ☐ ج) قصه ☐ د) نمایش‌نامه ☐	۰/۲۵
۵	در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام شاعر یا نویسنده گروه «ب» است. گروه «الف» دهکده پُر ملال // شوهر آهو خانم گروه «ب» (* یک واژه اضافه است *) هوشنگ گلشیری /// علی محمد افغانی /// امین فقیری (.....)	۰/۵
ب) سبک‌شناسی: (۲ نمره)		
۶	جاهای خالی را با واژه‌های مناسب پر کنید. الف) مفهوم در شعر دوره بیداری، مترادف با مفهوم دموکراسی غربی است. ب) تفکر که در آثار قبل از انقلاب وجود داشت، گاهی در برخی از آثار بعد از انقلاب مشاهده می‌شود. ج) در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی، تقلید از سبک و خراسانی و تمایل به آنها زیاد است.	۰/۷۵
۷	هر یک از ویژگی‌های زیر، به کدام سطح از قلمروهای سه‌گانه (زبانی - ادبی - فکری) اشاره دارد؟ الف) عبارت‌های وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بیجا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهشی آشکار می‌باشد. (.....) ب) فرهنگ دفاع مقدس یکی از اصلی‌ترین درون‌مایه‌های شعر دوره انقلاب اسلامی است. (.....) ج) قالب‌ها و ساختار داستانی نثر دوره معاصر تا انقلاب اسلامی، متنوع و گوناگون است. (.....)	۰/۷۵
۸	کدام ویژگی عصر بیداری در بیت زیر، دیده می‌شود؟ « چو دختران وطن علم و دانش آموزند / شوند از اثر دانش آّمهات وطن » الف) توجه به وطن به عنوان مکان زندگی مردمی با مشترکات ☐ ب) توجه به جایگاه زنان در اجتماع ☐	۰/۲۵

ادامه سؤالات در صفحه دوم

ردیف	متن سؤالات صفحه دوم	بارم												
ادامه سبک‌شناسی: (۲ نمره)														
۹	واژه‌های کدام گزینه، مناسب‌ترین پاسخ برای تکمیل جاهای خالی عبارت زیر است؟ « در شعر معاصر پسندیده است و از ویژگی‌های شعر این دوره است. » الف) ایهام - معنی‌گریزی ☐ ب) سادگی - صورت‌گرایی ☐ ج) ایهام - معنی‌گرایی ☐ د) صراحت - صورت‌گریزی ☐	۰/۲۵												
موسیقی شعر: (۶ نمره)														
۱۰	نظم کدام مورد، برای مصراع «تارفت مرا از نظر آن چشم جهان‌بین» بر دیگری برتری دارد و وزن را بهتر نشان می‌دهد؟ الف) مستفعلُ مستفعلُ مستفعلُ مستف ☐ ب) مفعولُ مفاعیلُ مفاعیلُ فَعولن ☐	۰/۲۵												
۱۱	در کدام گزینه، اختیار شاعری «حذف همزه» وجود ندارد؟ الف) دل و جانم از رنج پرداختن ☐ ب) گفتند سخن به جای خویش است ☐ ج) سخن شد پژوهنده از هر دری ☐ د) فروگیر این کتاب از گوشه طاق ☐	۰/۲۵												
۱۲	در کدام یک از مصراع‌های زیر، مصوت بلند «و» در واژه «سو»، کوتاه تلفظ می‌شود؟ الف) برخیز تا یک سو نهیم این دل‌ق ازرق قام را ☐ ب) تا یاد صحبتش سوی ما رهبر آمدی ☐	۰/۲۵												
۱۳	در بیت زیر، واژه‌ای مشخص کنید که در آن، مصوت بلند «ی» همواره کوتاه است. « چه قیامت است جانا که به عاشقان نمودی / دل و جان فدای رویت بنما عذار ما را »	۰/۲۵												
۱۴	تقطیع «دل و دست» (U - - U) به صورتی که بین کمانک تقطیع شده‌است، با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟ الف) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه ☐ ب) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند ☐	۰/۲۵												
۱۵	با توجه به بیت زیر، درستی یا نادرستی هر یک از موارد را تعیین کنید. « به وفای دل من ناله برآید چنانک / چنبر این فلک شعوزه‌گر بگشاید » الف) اختیار وزنی «بلند بودن هجای پایانی مصراع» در هر دو مصراع وجود دارد. ب) اختیار وزنی «آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن» در رکن اول مصراع اول وجود دارد. ج) اختیار وزنی «قلب» در بیت دیده می‌شود. د) اختیار وزنی «ابدال» در رکن پایانی دیده می‌شود.	۱ درست ☐ نادرست ☐												
۱۶	با توجه به بیت « در عشقت ای زیبا صنم / پیراهن غم بر تنم » به پرسش‌های زیر، پاسخ دهید. الف) وزن بیت بالا را به شکل کامل بنویسید. (.....) ب) نام بحر بیت بالا را به صورت کامل بنویسید. (.....)	۱/۲۵												
۱۷	با توجه به قسمت مشخص‌شده سروده زیر، جاهای خالی جدول را پر کنید. « ستاره‌گونه شیبی با ستارگان بودم / شنیدم از دل شب وصف قد و بالای ... »	۲/۵												
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 25%; text-align: center;">پایه‌های آوایی</td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> <td style="width: 25%;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">وزن</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">نشانه‌های هجایی</td> <td style="text-align: center;">- - U U</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>			پایه‌های آوایی				وزن				نشانه‌های هجایی	- - U U		
پایه‌های آوایی														
وزن														
نشانه‌های هجایی	- - U U													
ادامه سؤالات در صفحه سوم														

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۰۱/۲۹	باسمه تعالی	سؤالات شبه‌نهایی درس: علوم و فنون ادبی (۳)
زمان امتحان: ۷۵ دقیقه	آموزش و پرورش استان کرمانشاه	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
تعداد صفحات: ۴ صفحه	مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی	نام و نام خانوادگی:
تعداد سؤالات: ۳۰ سؤال	(نوبت صبح)	دانش‌آموزان سراسر استان در فروردین ۱۴۰۲

ردیف	متن سؤالات صفحه سوم	بارم
زیبایی‌شناسی: (۶ نمره)		
۱۸	برای هر یک از بیت‌های زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) چشمی دارم چو لعل شیرین همه آب / بختی دارم چو چشم خسرو همه خواب (تلمیح - تضمین) ب) فرو رفت و بر رفت روز نبرد / به ماهی نم خون و بر ماه گرد (لف و نشر مرتب - لف و نشر نامرتب) ج) ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مدد خواهی، چراغ دل برافروزی (تضاد - متناقض‌نما) د) بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران / کز سنگ ناله خیزد روز وداع یاران (ایهام - اغراق) ه) گریه دائم سیاهی را نبرد از بخت من / زاغ را بسیاری باران نسازد بر سپید (اسلوب معادله - حسن تعلیل)	۱/۲۵
۱۹	با توجه به بیت «به فلک می‌رسد از روی چو خورشید تو نور / قل هو الله احد چشم بد از روی تو دور» پاسخ دهید: الف) در بیت بالا، یک نمونه آرایه مراعات نظیر مشخص کنید. (.....) ب) بیت بالا دارای آرایه «تلمیح» است یا «تضمین»؟ برای انتخاب خود یک دلیل بنویسید. (.....) (.....)	۰/۷۵
۲۰	در بیت «شکر ایزد که به اقبال کله‌گوشه گل / نخوت باد دی و شوکت خار آخر شد» یک نمونه تضاد مشخص کنید.	۰/۲۵
۲۱	با توجه به بیت «خانه زندان است و تنهایی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست» به پرسش‌ها، پاسخ دهید: الف) بیت بالا دارای آرایه ادبی «ایهام» است یا «ایهام تناسب»؟ (.....) ب) کدام واژه این آرایه را پدید آورده است؟ (.....) ج) معانی مختلف این واژه را بنویسید. (.....)	۱
۲۲	در کدام مصراع، آرایه ادبی «حسن آمیزی» وجود دارد؟ الف) نیست پروا عاشقان را از نگاه تلخ یار ☐ ب) خسرو ایران نمود گوش به گفتار من ☐	۰/۲۵
۲۳	آیا در بیت «عجب نیست بر خاک اگر گل شکفت / که چندین گل اندام در خاک خفت» آرایه ادبی «حسن تعلیل» وجود دارد؟ درباره پاسخ خود توضیح دهید. (.....) (.....)	۰/۷۵
۲۴	با ذکر دو دلیل ثابت کنید که در بیت زیر، آرایه ادبی «اسلوب معادله» وجود دارد. «آزاده را جفای فلک بیش می‌رسد / اول بلا به عاقبت‌اندیش می‌رسد» (.....)	۱
۲۵	بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه‌های ادبی بررسی کنید. (سه مورد) «چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب / مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم» (.....)	۰/۷۵
ادامه سؤالات در صفحه چهارم		

ردیف	متن سؤالات صفحه چهارم	بارم
(هـ)	نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره)	
۲۶	شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ (.....) « هر لحظه به شکلی بت عیار برآمد دل بُرد و نهان شد هر دم به لباسی دگر آن یار برآمد گه پیر و جوان شد »	۰/۲۵
۲۷	در متن زیر که مربوط به دوره بیداری است، ویژگی زبانی قسمت مشخص شده را بنویسید. « باری، چه دردسر بدهم؟ آن قدر گفت و گفت و گفت تا ما را به این کار واداشت. حالا که می بیند آن روی کار بالاست، دست و پایش را گم کرده، تمام آن حرف ها یادش رفته. تا یک فرآش قرمزپوش می بیند، دلش می تپد. تا به یک ژاندارم چشمش می افتد، رنگش می پرد. هی می گوید: امان از همنشین بد. » (.....)	۰/۵
۲۸	یک ویژگی «فکری» بیت زیر را بنویسید. « جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس دین و حفظ وطن » (.....)	۰/۵
۲۹	در هر یک از موارد زیر، واژگان مشخص شده، چه آرایه ای را پدید آورده اند؟ الف) شعاع درد مرا ضرب در عذاب کنید / مگر مساحت رنج مرا حساب کنید (.....) ب) روز از برم چو رفتی، شب آمدی به خوابم / این است اگر کسی را عمری بود دوباره (.....) ج) بر لب کوه جنون خنده شیرین بهار / نقش زخمی است که از تیشه فرهاد شکفت (.....)	۰/۷۵
۳۰	با توجه به بیت « هر چه داری اگر به عشق دهی / کافرم گر جوی زیان بینی » به پرسش های زیر، پاسخ دهید: الف) بیت بالا دارای وزن «همسان» است یا «ناهمسان»؟ (.....) ب) اختیار وزنی «ابدال» در کدام مصراع بیت بالا وجود دارد؟ (.....) ج) رکن اول بیت بالا «فاعلاتن» است یا «مفاعیلن»؟ (.....) د) نشانه هجایی رکن دوم بیت بالا را بنویسید. (.....)	۲
"توفیق رفیق راهنان باد"		
نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی مصحح:	جمع بarm
نمره با حروف:	تاریخ و امضا:	۲۰ نمره

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۰۱ / ۲۹		باسمه تعالی		راهنمای تصحیح سؤالات شبه نهایی درس:	
تعداد صفحات: ۲ صفحه		آموزش و پرورش استان کرمانشاه		علوم و فنون ادبی (۳)	
تعداد سؤالات: ۳۰ سؤال		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
		(نوبت صبح)		دانش آموزان سراسر استان در فروردین ۱۴۰۲	
همکاران محترم! خسته نباشید: به پاسخ‌های درست و مشابه نمره تعلق می‌گیرد.					
بارم	راهنمای تصحیح				ردیف
الف) تاریخ ادبیات: (۲ نمره)					
۰/۵	۷۳ ص	۰/۲۵	(ب) نادرست	۱۳ ص	۰/۲۵ (الف) درست
۰/۵	۷۱ ص	۰/۲۵	(ب) افسانه	۲۰ ص	۰/۲۵ (الف) قائم مقام فراهانی
۰/۲۵				۱۸ ص	۰/۲۵ (د) قرن بیستم
۰/۲۵				۷۹ ص	۰/۲۵ (ج) قصه
۰/۵	۷۳ ص	۰/۲۵	شوهر آهو خانم: علی محمد افغانی	۷۳ ص	۰/۲۵ (د) دهکده پرمال: امین فقیری
ب) سبک‌شناسی: (۲ نمره)					
۰/۷۵	۹۹ ص	۰/۲۵	(ج) عراقی	۱۰۲ ص	۰/۲۵ (ب) انسان‌گرایانه (اومانیزم)
۰/۷۵	۹۸ ص	۰/۲۵	(ج) ادبی	۱۰۰ ص	۰/۲۵ (ب) فکری
۰/۲۵				۴۴ ص	۰/۲۵ (ب) توجه به جایگاه زنان در اجتماع
۰/۲۵				۹۷ ص	۰/۲۵ (الف) ابهام - معنی‌گریزی
ج) موسیقی شعر: (۶ نمره)					
۰/۲۵			۲۶ ص	۰/۲۵	قسمت الف) مستفعل مستفعل مستفعل مستفعل
۰/۲۵			۴۹ ص	۰/۲۵	قسمت ج) سخن شد پژوهنده از هر دری
۰/۲۵			۵۳ ص	۰/۲۵	قسمت ب) تا یاد صحبتش سوی ما رهبر آمدی
۰/۲۵				۵۴ ص	۰/۲۵ واژه «قیامت»
۰/۲۵			۵۴ ص	۰/۲۵	قسمت الف) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
۱	۸۴ ص	۰/۲۵	قسمت ب) نادرست	۸۳ ص	۰/۲۵ قسمت الف) درست
	۸۵ ص	۰/۲۵	قسمت د) درست	۸۶ ص	۰/۲۵ قسمت ج) نادرست
*) بیت این پرسش از قسمت «ج» سؤال ۳ خودارزیابی صفحه ۸۷ کتاب درسی انتخاب شده است *)					
۱/۲۵	۱۰۸ ص	۰/۲۵	(ب) رجز مربع سالم هر مورد	۱۰۸ ص	۰/۲۵ (الف) مستفعلن مستفعلن هر مورد
۲/۵	بو دم	س تا ر گای	س بی با	ن ش بی گو	س تا ر گو
	وزن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن	مفاعیلن
	نشانه‌های هجایی	- U - U	- U - U	- U - U	- U - U
به هر خانه درست در جدول ۰/۲۵ تعلق می‌گیرد صص ۱۱۰ و ۲۳					
*) در تعلق نمره به پاسخ دانش آموز در خانه پایه‌های آوایی و نشانه‌های هجایی، نظر مصحح گرامی صائب است *)					
ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم					

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۰۱ / ۲۹		باسمه تعالی		راهنمای تصحیح سؤالات شبه نهایی درس:	
تعداد صفحات: ۲ صفحه		آموزش و پرورش استان کرمانشاه		علوم و فنون ادبی (۳)	
تعداد سؤالات: ۳۰ سؤال		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	
		(نوبت صبح)		دانش‌آموزان سراسر استان در فروردین ۱۴۰۲	
بارم	ادامه راهنمای تصحیح				ردیف
(د) زیبایی‌شناسی: (۶ نمره)					
۱/۲۵	۶۳ ص ۰/۲۵	ج) متناقض‌نما	۶۲ ص ۰/۲۵	ب) لف و نشر مرتب	۳۶ ص ۰/۲۵
			۱۱۵ ص ۰/۲۵	هـ) اسلوب معادله	۸۹ ص ۰/۲۵
۰/۷۵	الف) فلک و خورشید و نور (چشم و روی و دور) ۰/۲۵ صص ۲۹ و ۳۰				۱۹
	ب) تضمین ۰/۲۵ زیرا شاعر، آیه قرآن کریم را به‌طور کامل در مصراع دوم آورده است ۰/۲۵ صص ۳۳ و ۳۴				
۰/۲۵	واژگان «گل و خار» تضاد دارند. ۰/۲۵ ص ۶۳				۲۰
۱	۹۰ ص ۰/۲۵	ب) گلستان	۹۰ ص ۰/۲۵	الف) ایهام	۲۱
	۹۰ ص ۰/۲۵	کتاب گلستان	۰/۲۵	ج) باغ و گلزار	
۰/۲۵	قسمت الف) نیست پروا عاشقان را از نگاه تلخ یار ۰/۲۵ صص ۱۱۳ و ۱۱۴ (* مصراع‌ها خارج از کتاب است) *				۲۲
۰/۷۵	بله آرایه حسن تعلیل وجود دارد ۰/۲۵ شاعر در این بیت برای رویدن گل از دل خاک، دلیلی هنری (شاعرانه) و غیر واقعی بیان می‌کند ۰/۲۵ به گونه‌ای که مخاطب را اقناع می‌کند و خیال‌انگیز است ۰/۲۵ ص ۱۱۷ (* در تعلق نمره به بخش توضیح آرایه حسن تعلیل، نظر مصحح گرامی صائب است) *				۲۳
۱	صص ۱۱۴ و ۱۱۶ ۰/۵	دلیل اول: بیان مطلب در دو عبارت (مصراع) مستقل صورت گرفته است ۰/۵		۲۴	
	صص ۱۱۴ و ۱۱۶ ۰/۵	دلیل دوم: مصراع دوم معادلی برای تأیید مصراع اول است (یا برعکس) ۰/۵			
	(* تعلق نمره به دلایلی مانند «جابه‌جا کردن مصراع‌ها»، «آوردن همانطور که بین دو مصراع»، «بر پایه شباهت بودن» یا موارد مشابه، بستگی به نظر مصحح گرامی دارد) *				
۰/۷۵	اوفتاده «ایهام» دارد: ۱. قرار گرفته بر روی زمین ۲. متواضع و فروتن // // مهر «ایهام» دارد: ۱. محبت ۲. خورشید آفتاب و مهر و عیوق «مراعات نظیر» دارند. // // به عیوق بر شدم «کنایه» دارد. هر مورد ۰/۲۵ ص ۹۲ (* ذکر نام سه آرایه همراه با مشخص نمودن آن در بیت، برای کسب نمره با نظر مصحح محترم کافی است) *				۲۵
(هـ) نقد و تحلیل نظم و نثر: (۴ نمره)					
۰/۲۵	مُستزاد ۰/۲۵ ص ۱۰۶				۲۶
۰/۵	استفاده از واژه فرانسوی در نثر فارسی ۰/۵ ص ۶۵				۲۷
۰/۵	عیب و عار دانستن جنگ در دین ۰/۵ ص ۱۶ جنگیدن برای پاسداری از دین و حفاظت از وطن ۰/۵ ص ۱۶ (* یکی از موارد بالا کفایت می‌کند. همچنین با نظر مصحح محترم به پاسخ‌های مشابه نیز می‌توان نمره داد) *				۲۸
۰/۷۵	۱۱۴ ص ۰/۲۵	ج) حس آمیزی	۶۵ ص ۰/۲۵	ب) تضاد	۳۹ ص ۰/۲۵
۲	۹۳ ص ۰/۵	ب) مصراع دوم	۹۳ ص ۰/۵	الف) ناهمسان	۳۰
	۹۳ ص ۰/۵	د) U - U -	۹۳ ص ۰/۵	ج) فاعلاتن	
از زحمات شما همکاران ارجمند، صمیمانه سپاسگزاریم.					